

Gerda Crouset

D@te

*Waargebeurde roman over verlies,
rouw en het vinden van een nieuwe liefde*

DATE

Voor Hans

Gerda Crouset

DATE

Waarom vertellen ze me niet de waarheid? Hoeveel van die mannen in een witte jas heb ik de laatste dagen niet aan mijn bed gehad? En met al hun pillen en onderzoeken doen ze net of ik nog beter kan worden. Alleen in het blauw van Vicky's ogen zie ik de werkelijkheid, het naderen van mijn dood. Waarom is Vicky vanavond niet bij me gebleven? Het is benauwd. Waar is Lucas? Ik wil Lucas zien. Had Vicky het daarstraks niet over Lucas? Weet ze van de morfine die ze me gegeven hebben? Ik moet Vicky bellen. Het nachtkastje. Daarop ligt mijn mobiele telefoon. Maar hoe pak ik die als ik mijn arm nauwelijks kan optillen?

Het knopje. Het knopje voor de nachtzuster. Waar is dat knopje? Vicky had me toch een knopje beloofd? Vreselijk. Mijn hoofd stroomt vol met gedachten aan vroeger, aan Lucas en Vicky. Waarom zijn er geen gedachten meer aan morgen? Kon ik mijn lichaam maar onder controle krijgen. Mijn hand zwabbert zo raar heen en weer. En mijn hele mond is uitgedroogd. Moet die verwarming zo hoog? Verdorie. Nu stoot ik dat drinkbekertje ook nog om. Mijn telefoon ligt hier niet. De hele dag rennen hier doktoren en verpleegsters rond, maar nu ik echt iemand nodig heb, laten ze me in de steek. Niet huilen. Met mijn tranen zal mijn laatste energie uit me wegstromen. Ik moet proberen de lade van mijn nachtkastje open te krijgen. Daar ligt mijn telefoon. Vicky had niet weg mogen gaan. Ik ben bang. Ik

wil niet sterven in de weeë lucht van deze kamer. De geur van Vicky's lichaam wil ik inademen. Haar warmte vlak naast me voelen. Eindelijk. Het laatje schuift iets open. Nu mijn vingers naar binnen laten glijden. Wat een pijn. Van mijn hand is niets meer over dan wat beentjes. Nee, niet huilen. Het moet lukken! Nog iets duwen en mijn hele hand kan erin. Daar voel ik wat. Glad. En zwaar. Waarom maken ze die telefoontjes zo zwaar? Vlug. Vicky moet komen. En waar is Lucas? Vicky moet wat aan die hitte doen. Ik heb het zo benauwd. Nu mijn hand nog uit de lade trekken. Verschrikkelijk, die snijdende pijn. Mijn vingers zijn helemaal verkramp. Als ik het telefoontje nu maar niet laat glippen, als ik het maar langzaam over de rand van die lade kan krijgen. Nog een heel klein stukje. Ah, nee. Nee! Nu valt hij toch nog op de grond...

‘In geval van nood aan de handgreep trekken’, staat er op het bordje naast de treindeur. ‘Misbruik wordt bestraft’. Uitnodigend en uitdagend hangt de handgreep, die niet veilig groen is maar vurig rood, onder het bordje. Ik kijk ernaar, en dan weer naar de jongeman die eronder staat. Zou hij het durven? Vaak heb ik er in mijn jeugd fantasieën en dromen over gehad: het stopzetten van de trein. Maar nooit heb ik een vriendje gevonden die voor mij aan de noodrem durfde te trekken. Stuk voor stuk waren ze te laf en te slap geweest om dat voor mij over te hebben. Even een klein rukje aan dat rode hendeltje om het voortrazende gevaarte tot stilstand te brengen. Heel even maar. Als bewijs van hun onvoorwaardelijke liefde voor mij, Vicky Kallman, het meisje met de te korte rokjes en de sproetenneus. Eén keer was ik zover gegaan dat ik mijn relatie voor de noodrem op het spel had gezet. ‘Je mag kiezen,’ had ik gesist, ‘óf je trekt nu aan de rem, óf je hoepelt maar op.’ Mijn in zijn proeftijd verkerende vriendje had me aangekeken en gesnuwd: ‘Daar hoeft ik niet lang over na te denken’, waarna hij zijn rugzak uit het bagagerek had getrokken en twee banken verderop was gaan zitten. Nu nog kan ik de denigrerende opmerkingen van de medereizigers horen. Wat een blamage! En wat kon ik me in die tijd druk maken om niks. Had ik toen geweten dat ik dertig jaar later, op een druilerige januaridag, verdrietig en als een ontheemde op weg zou zijn van Frankrijk naar mijn ge-

boorteland, dan had ik de betrekkelijkheid van de dingen ingezien. Het zal de onzekerheid zijn geweest die me tot die laat-zien-dat-je-alles-voor-me-overhebt-ideeën had gebracht, maar een andere, een prettiger onzekerheid dan die ik nu voel. Toen maakte onzekerheid deel uit van de weg naar volwassenheid, nu heb ik dat stadium bereikt en balanceer ik op een breuklijn in mijn bestaan: de dood heeft een aanslag gepleegd op mijn beschermde en vertrouwde leventje. Pierre is er niet meer. Toch is het maar beter dat dit mij overkomt, en niet hem. Hij kon immers niet alleen zijn. Of liever: hij had nog meer moeite met alleen-zijn dan ik. 'Als jij eerder sterft dan ik,' zei hij op de momenten in ons huwelijk waarop dood en leven ter sprake kwamen, 'stop ik met werken en trek ik me terug in een klooster.' Daarmee doelde hij op het klooster van Taizé, in het golvende Bourgondische landschap, waar hij al eerder een tijdje had doorgebracht, voordat we elkaar leerden kennen. 'Om tot bezinning te komen', antwoordde hij destijds op mijn vraag waarom hij dat gedaan had. Hij wilde zich losmaken uit de knoop van een heftige liefdesrelatie met een getrouwde vrouw. 'In de stilte van een klooster voel ik me in een zwijgzame verbondenheid met God', verklaarde hij. Die opmerking verbaast me nog steeds, want veel uiting aan zijn geloof heeft hij tijdens zijn leven niet gegeven.

Met Pierre heb ik elf maanden in de draaideur van de dood gelopen, net zo lang tot hij werd opgezogen en ik weggeslingerd. Pierre komt niet meer terug. Dat zou ook niet kunnen, want zijn hoofd wordt niet langer gedragen door zijn schouders. De herinnering aan Pierre begint bij de manier waarop hij met beide handen zijn kin vastpakt en zijn loodzware hoofd opduwt om naar me te kunnen kijken. 'Je bent mooi,' zegt hij, 'ik hou van je.' Zijn zware, sexy stem is het enige wat ik nog herken van vroeger. De contouren van Pierres lichaam hebben in de loop der maanden een angstwekkende metamorfose ondergaan; zijn

vel hangt als een slappe jas om zijn botten. ‘Drink nog wat’, stel ik voor, en ik grijp het plastic bekertje van het nachtkastje naast zijn bed. Vechtend tegen mijn tranen breng ik het drinktuitje van het bekertje naar zijn lippen. Het zijn de laatste momenten van door verplegers en doktoren onderbroken intimiteit, kostbare ogenblikken in de wachtkamer des doods. Het is warm in de ziekenhuiskamer. De zon doet zijn best om er een extra vrolijke dag van te maken: Pierres laatste dag.

De jongeman onder de noodrem ritst zijn jas dicht, tilt zijn rugzak op en werkt die met een paar behendige armbewegingen op zijn plek. Hij moet dit traject kennen, want het is niet alleen pikdonker buiten, ook maakt de hevige regenval elk zicht op een herkenbaar decor onmogelijk. Met moeite trek ik mijn koffer iets dichtër naar me toe. Het is akelig zitten, zo naast het toilet in het halletje. Liever had ik een plekje gevonden ergens in de volle treincoupé, maar na de overstap in Brussel kon ik mijn koffer nergens kwijt. Die is weliswaar op wieltjes, maar zo zwaar dat ik er niet eens over gepeinsd heb hem op te tillen en in een bagagerek te duwen. Een mechanische stem bevestigt mijn vermoedens: de trein nadert het eindstation. Achter de deur van de coupé lijken de passagiers plotseling te ontwaken uit hun dromen. Nog even en ik zal te midden van het gewirwar op het perron mijn zusje Talitha ontdekken, met haar beide kinderen. Sinds Pierres crematie in Lille heb ik Talitha niet meer gezien, wel gesproken. ‘Kom toch een tijdje bij mij en de kids logeren’, stelde ze voor. ‘Je kunt toch niet eeuwig bij je schoonmoeder in Lille blijven wonen?’ Talitha had gelijk, maar ik voelde me na Pierres overlijden verlamd, niet bij machte om wat dan ook te ondernemen. Ja, Pierres spullen opruimen, dat deed ik. Een complete opheffingsopruiming heb ik georganiseerd.

Twee dagen na de crematie keerde ik terug in Dublin, waar Boubou, de kat, me met tientallen kopjes begroette, blij weer

een levende ziel in ons huis te zien. Na wat doelloos op de bank in de woonkamer te hebben gezeten, bekeek ik de post, ruimde de vaatwasser uit, perste wat sinaasappelen en ten slotte – toen ik mezelf niet langer voor de gek kon houden – ging ik naar boven, naar de slaapkamer, om daar de kasten te openen, zodat ik de geur van Pierres kleding kon inademen. Voorzichtig trok ik het dekbed aan Pierres kant iets terug en staarde verdwaasd naar het kussen waarop hij vier weken daarvoor nog lag te slapen. In het kussen was de ronding van zijn hoofd nog duidelijk zichtbaar. Op mijn knieën ging ik naast het bed zitten en duwde mijn gezicht in het kussen, oneindig lang, zodat ik nog één keer de aanwezigheid van Pierres hoofd en haren kon beleven. Huilend van woede richtte ik me weer op, het kussen als een kwetsbaar dier tegen mijn borst geklemd. ‘Waarom kon die teringziekte je niet met rust laten? Je was nog veel te jong om te sterven. Wat moet er van Lucas worden zonder vader?’ Met gezwollen oogleden zat ik later die avond aan tafel bij de burens, die met het nuchtere idee kwamen Pierres kleding aan een Ierse liefdadigheidsinstelling te doneren. Als ik alles maar wel netjes wilde opvouwen. Alleen Pierres smoking, die hem zo goed stond, hield ik achter. En zijn tandenborstel, en eau de toilette. Die bleven naast mijn eigen spulletjes staan, in de badkamer. Zijn tandenborstel in de blauwe beker, tegen die van mij geleund, alsof hij op die manier een beetje houvast had en niet uit zijn evenwicht kon raken. Zijn eau de toilette op grijpafstand, naast mijn Chanel No. 19, in het kastje rechts van de spiegel. Zo was het altijd geweest.

Drie weken bleef ik alleen met de kat in ons vier verdiepingen tellende huis, overdag Pierres en Lucas’ stemmen waarnemend in de verlaten vertrekken, ’s nachts vergeefs zoekend naar het vertrouwde lichaam dat twintig jaar aan mijn zijde had gelegen. Pas toen de verhuiswagen was volgeladen en ik de voordeur van 3 Four Oaks voorgoed achter me dichttrok, besefte ik dat het leven geen zekerheden te bieden heeft, geen veilig-

heidsgordel om je voor de grootste schokken en tegenslagen te behoeden. Dat ik in het verdriet dat langzaam maar zeker mijn lichaam binnensijpelde wellicht door anderen zou worden geholpen, maar dat ik de kracht om te overleven uit mezelf zou moeten putten. Met de inboedel op weg naar een opslag in Noord-Frankrijk, ben ik als in een roes naar Nederland gereisd om daar de kat onder te brengen bij de enige die zich over hem wilde ontfermen: mijn zusje Talitha. Daarna heb ik mijn intrek genomen bij mijn schoonmoeder in Lille, waar ik uiteindelijk vier maanden ben gebleven. Iets ondenkbaars, onder normale omstandigheden, maar in de aanloop naar het rouwproces gaf het voorspelbare leefpatroon van een oudere vrouw me juist een gevoel van rust en geborgenheid. Bovendien, met wie kon ik beter over mijn man praten dan met diens eigen moeder?